

- **Các nhân tố thuộc lĩnh vực ngành nghề**

- * **Chu kỳ kinh doanh của ngành:** Ở mỗi thời điểm nhất định, các doanh nghiệp kinh doanh trong các ngành khác nhau sẽ có một doanh lợi thu được khác nhau, một rủi ro khác nhau. Nhiều nay ảnh hưởng nên quyết định của nhà đầu tư, nên cung cầu cổ phiếu công ty và sẽ tác động làm thay đổi giá cổ phiếu.

- * **Mức rủi ro của ngành kinh doanh:** Mỗi ngành kinh doanh cũng có một mức rủi ro khác nhau. Nhà đầu tư phải phân tích, xác định mức rủi ro của ngành để quyết định nên đầu tư hay không, hiểu quai

- **Chính sách cổ tức:** Chính sách cổ tức ảnh hưởng phân phối giữa lợi nhuận giữa lại tại nhà đầu tư và chi trả cổ tức cho cổ đông. Do nội việc tăng, giảm cổ tức của mỗi công ty sẽ ảnh hưởng trực tiếp nên giá cổ phiếu của công ty trên thị trường.

- **Thuế nhà và các khoản cắt:** Nếu thuế nhà và thu nhập cá nhân cao so với một chấp nhận được của nhà đầu tư (so sánh với thuế nhà và thu nhập cá nhân giảm bớt chi phí kiếm kiếm hàng năm) cũng sẽ ảnh hưởng nên quyết định của nhà đầu tư trong khoản.

2. Nhóm nhân tố phi kinh tế

- **Môi trường chính trị - xã hội của một nước:** Môi trường chính trị - xã hội của một nước ổn định là yếu tố quan trọng hàng đầu nhằm bảo đảm cho sự phát triển của nền kinh tế doanh nghiệp và thị trường chứng khoán và ngược lại.

Những thay đổi về thể chế chính trị nhờ sự thay đổi của chính phủ hoặc người đứng đầu nhà nước cũng có tác động mạnh mẽ đến thị trường chứng khoán.

- **Ảnh hưởng của môi trường luật pháp:** Việc ban hành và thực hiện các Luật như Luật doanh nghiệp thống nhất, Luật chống rửa tiền, Luật thuế, pháp luật, pháp luật nhập công ty; các chính sách tài chính - tiền tệ liên quan nên hoạt động của các doanh nghiệp cũng có tác động nhiều mặt nên hoạt động của thị trường

chứng khoán và các công ty niêm yết.

3. Nhóm nhân tố thị trường

Các nhân tố thị trường là những nhân tố bên trong của thị trường, bao gồm sự biến động thị trường (trung thái thị trường) và mối quan hệ cung cầu.

Sự biến động thị trường hay trạng thái thị trường liên quan nên trạng thái tâm lý của tổng thành viên tham gia thị trường. Đây là nhóm các yếu tố phức tạp nhất vì vai trò rất quan trọng của chúng nói với sự biến động giá cổ phiếu trên thị trường.

Chúng ta, nói với nhà đầu tư theo năm tháng (tâm lý dài hạn): Tại một thời điểm, có nhiều người mua một loại cổ phiếu nào đó làm cho giá của nó tăng lên - cầu, các nhà đầu tư mua loại cổ phiếu này sẽ tăng giá trị của nó.

4. Các nhân tố liên quan khác

- **Các loại tài sản nhà đầu tư thay thế:** Sự biến động của vàng, bất động sản, trái phiếu chính phủ... cũng tác động ảnh hưởng thay đổi giá cổ phiếu.

- **Thông tin bất cân xứng trên thị trường chứng khoán:** Trên thị trường chứng khoán, hiện tượng bất cân xứng xảy ra khi: doanh nghiệp che giấu các thông tin bất lợi, thổi phồng thông tin lợi cho mình...; doanh nghiệp cung cấp thông tin không công bằng nói với các nhà đầu tư; có sự rò rỉ thông tin nội gián; một số kẻ xấu tung tin đồn thất thiệt cho doanh nghiệp; các cơ quan thông tin sai lệch... Tình trạng này sẽ dẫn đến việc các nhà đầu tư đưa ra các quyết định đầu tư không chính xác, gây cung cầu sai, giá cổ phiếu tăng cao vượt xa giá trị thực của nó.

Ngoài các nhân tố nêu trên, còn có các nhân tố khác tác động thay đổi giá cổ phiếu như các giao dịch bất thường; tính thanh khoản của một loại cổ phiếu; xu thế giá cổ phiếu tăng hoặc giảm, nhân khẩu học...

II. PHÂN TÍCH CÁC NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN GIÁ CỔ PHIẾU Ở VIỆT NAM

Theo chúng tôi, về cơ bản giá cổ phiếu của công ty niêm yết trên TTCKVN cũng chịu ảnh hưởng bởi nhiều nhân tố như sau. Có thể nêu ra những nhân tố chủ yếu sau:

1. Nhân tố kinh tế

- **Nhân tố EPS:** Nhân tố này có tác động tổng thể rất lớn tới giá cổ phiếu tại Việt Nam. Một ví dụ điển hình là giá cổ phiếu của CTCP Chứng khoán xuất khẩu Long An đã tăng "kịch trần" nhiều phiên sau khi Công ty này công bố lợi nhuận sau thuế quý 3/2004 đạt 8,6 tỷ đồng, tăng hơn 140% so với cùng kỳ năm trước.

- **Mức trả cổ tức:** Ở Việt Nam, thời điểm các doanh nghiệp chốt danh sách cổ đông, công bố mức chi trả cổ tức cũng tác động không nhỏ đến giá cổ phiếu. Minh họa cho trường hợp gần đây nhất là công ty cổ phần Full Power (FPC).

Giá cổ phiếu FPC tăng kịch trần 5 phiên liên tiếp (tăng mạnh lên gần 103.000 đồng/cổ phiếu vào ngày 14/6/2007) là do ngay chốt danh sách trả cổ tức và mua cổ phiếu phát hành thêm vào ngày 26/6/2007. Ngay sau đó có nhiều phiên giảm 4 phiên liên tiếp (tính đến ngày 20/6/2007), còn 86.000 đồng/cổ phiếu...

- **Chính sách cổ phần hóa DNN:** Việc Chính phủ quyết định cổ phần hóa các DNN thời gian qua, phần nào đã tác động tâm lý nhà đầu tư nói với nhu cầu các loại cổ phiếu hiện tại cũng nhờ nguồn cung số lượng lớn cổ phiếu trong tổng lại. Do nội nhiều nhà đầu tư đã bán ra cổ phiếu, thúc đẩy giá cổ phiếu danh mục nhà đầu tư, mua vào và kỳ vọng vào cổ phiếu các DNN làm ảnh hưởng giá trị.

2. Nhân tố phi kinh tế

- **Ảnh hưởng của môi trường pháp luật:** Nội các thông tin liên quan nên cơ chế chính sách của Chính phủ nói với thị trường chứng khoán.

Ngày 28/12/2006, Chính phủ ban hành Nghị định quy định chi

